

Principper for fordeling af uddannelseslæger til tutorpraksis i almen medicin

Formål

Formålet med dette notat er at klargøre principperne for fordeling af uddannelsessøgende læger til tutorpraksis¹ under den kliniske basisuddannelse (KBU), introduktionsuddannelsen og i praksisansættelserne fase 1, 2 og 3², under speciallægeuddannelsen i Almen medicin i den lægelige videreuddannelse.

Notatet beskriver også principperne for fordeling af praksis til uddannelsessøgende læger i kliniske ansættelser under hoveduddannelsen i klinisk genetik, klinisk biokemi, klinisk farmakologi, samfundsmedicin og arbejdsmedicin.

Endvidere beskrives hvilke fordelingsprincipper, der benyttes i Region Midtjylland ved placering af uddannelsessøgende læger i tutorpraksis, samt hvordan Region Midtjylland håndterer medfinansiering af løn til uddannelsessøgende læger i praksis.

Fordelingen af uddannelsessøgende læger

Ifølge Bekendtgørelse om de Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse, BEK nr. 1706 af 20/12/2006, er det Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse (DRRLV), der træffer afgørelser vedrørende fordeling af uddannelsesforløb, godkendelse af uddannelsesafdelinger og tilrettelæggelse af uddannelsesforløb i turnusuddannelsen³ og speciallægeuddannelsen.

I Region Midtjylland håndteres fordelingen af uddannelsessøgende læger til almen praksis (AP) af Koncern HR, Sundhedsuddannelser indenfor rammer udmeldt af DRRLV. Koncern HR, Sundhedsuddannelser har uddelegeret opgaven til otte ansatte almenmedicinske uddannelseskoordinatorer (AMU), som i samarbejde med Koncern HR, Sundhedsuddannelser varetager opgaven, som det fremgår af funktionsbeskrivelsen for uddannelseskoordinatorer i Almen medicin i Region Midtjylland.

¹ En tutorpraksis er en praksis i almen medicin, hvor der minimum er ansat én tutorlæge. En tutorlæge er en læge, der igennem kurser har fået kompetencerne til at deltage i den kliniske undervisning af en uddannelsessøgende læge.

² Fase 1 ligger som de første seks måneder af uddannelsen, hvorefter uddannelseslægen er 30 måneder i forskellige hospitalsansættelser, inden uddannelsen afslutter sin hoveduddannelse med henholdsvis seks og tolv måneders ansættelse i fase 2 og fase 3, i almen praksis.

³ pr. 1. august 2008 blev turnusuddannelsen erstattet af den Kliniske Basis Uddannelse (KBU)

Af de otte uddannelseskoordinatorer er tre ligeledes ansat som Postgraduate Kliniske Lektorer (PKL) i specialet.

I forbindelse med speciallægeuddannelsen i Almen medicin er Region Midtjylland inddelt i tre distrikter jf. Lægefaglig indstilling vedrørende hoveduddannelse i Almen medicin, godkendt af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse. Disse Distrikter er, som det fremgår af nedenstående, inddelt på baggrund af kommuner i Region Midtjylland: Øst (Randers, Favrskov, Norddjurs, Aarhus, Syddjurs, Odder, Skanderborg, Hedensted og Horsens kommune), Midt (Skive, Viborg og Silkeborg kommune) og Vest (Holstebro, Lemvig, Struer, Herning, Ikast-Brande og Ringkøbing-Skjern kommune).

Nedenstående tabel viser de nuværende uddannelseskoordinatorer fordelt på funktionsområde i forhold til geografisk tilknytning ved hospitaler og kommuner, og distrikt.

Tabel 1: Oversigt over uddannelseskoordinatorer og deres funktionsområde

Uddannelseskoordinator	Hospitalsenhed	Kommune	Distrikt
Christian Pagh	Regionshospitalet Randers	Randers, Favrskov og Norddjurs	Øst
Anders Vibæk og Roar Maagaard (PKL)	Aarhus Universitetshospital	Århus og Syddjurs	
Søren Svenningsen	Hospitalsenhed Horsens	Odder, Skanderborg, Hedensted og Horsens.	
Søren Prins (PKL) og Julie Bæk-Jensen	Hospitalsenhed Midt	Skive, Viborg og Silkeborg	Midt
Joachim Frølund Hansen (PKL) og Kate Klostergaard	Hospitalsenhed Vest	Holstebro, Lemvig, Struer, Herning, Ikast-Brande og Ringkøbing-Skjern.	Vest

Generelle fordelingsprincipper

Fordelingen af uddannelsessøgende læger skal sikre den bedst mulige uddannelse, medvirke til rekrutteringen af fremtidige praktiserende læger i hele regionen i almindelighed og til regionens lægedækningstruede områder i særdeleshed, samt tilstræbe en "fair" fordeling blandt tutorpraksis. Af Praksisplansudvalgets årlige vurdering (4. kvartal), som er forankret i lægedækningshøringen af regionens almen praktiserende læger, fremgår hvilke områder, der i Region Midtjylland er lægedækningstruede.

Ved fordeling af uddannelsessøgende læger til tutorpraksis, tager uddannelseskoordinatorerne højde for en række faktorer.

I forhold til den uddannelsessøgende læge tager uddannelseskoordinatoren højde for lægens eventuelle tidligere praksisansættelser, idet det tilstræbes, at den uddannelsessøgende læge opnår erfaring med arbejdet i forskellige organisationstyper af lægepraksis (solo- contra flerlægepraksis). Det tilstræbes ligeledes, at uddannelsessøgende læge får et bredt erfaringsgrundlag vurderet ud fra patientgrundlaget (land/by, belastet/ikke-belastet socioøkonomisk område), da der kan være relativt store forskelle på, hvilke opgaver lægen eksponeres for afhængigt af dette. Uddannelseskoordinatorerne tager samtidigt også hensyn til eventuelle personlige forhold som for eksempel, at man ikke ønsker ansættelse ved egen læge, eller at en uddannelseslæge ikke må ansættes hos et familiemedlem.

I forhold til den enkelte tutor/praksis tager uddannelseskoordinatorerne blandt andet højde for, at en praksis med flere tutorlæger typisk vil have flere uddannelsessøgende læger over tid end en solopraksis, ligesom der differentieres mellem hvilken type af uddannelsessøgende læge tutorpraksis får, da der tilstræbes en jævn fordeling af alle typer af uddannelsessøgende læger (KBU-, Intro- og Fase 1,2 og 3 læger) i praksis, over tid. Uddannelseskoordinatorerne tager også højde for særlige ønsker fra tutorpraksis, for eksempel ønske om at modtage en speciel (KBU-, introduktions-uddannelsen eller en Fase 1-, 2- eller 3- læge) type uddannelsessøgende læge på et specifikt tidspunkt, ønske om at holde pause fra at modtage uddannelsessøgende læger, eller individuelle ønsker som for eksempel at blive tildelt en uddannelseslæge der tilbyder noget forskellighed/mangfoldighed til den enkelte praksis. Tutorpraksis skal dog som udgangspunkt være åben for at modtage alle typer af uddannelseslæger over tid. Endvidere forholder uddannelseskoordinatorerne sig også til tutorlægernes aktuelle pædagogiske niveau, hvor stor erfaring tutor har med at have uddannelsessøgende læger, er tutorlægens kompetencevurderingsmetoder opdaterede, ligesom evalueringen af den pågældende praksis inddrages. Afslutningsvist forholder uddannelseskoordinatorerne ved fordelingen af uddannelsessøgende læger sig til RM's langsigtede strategiske målsætninger på praksisområdet i forhold til den fremtidige rekruttering af praksislæger i lægedækningstruede områder.

I forhold til rammerne for uddannelse tages der højde for patientgrundlag, sygdomskompleksitet og geografi - holdt op imod de opgaver som almen praksis skal varetage i regionen, nu og i fremtiden. En vigtig bemærkning i forhold til fordelingen af uddannelsessøgende læger i tutorpraksis er, at uddannelsessystemet ikke kan eller skal være afgørende for at sikre driften i en tutorpraksis.

Specifikt om fordeling af de forskellige typer uddannelsesstillinger

Den kliniske basisuddannelse (KBU):

Første del af den kliniske basisuddannelse er en hospitalsansættelse. Frem til udgangen af 2021 har 90 % af KBU-lægerne anden del af KBU-forløbet i almen praksis. Fra og med 2022 vil 100 % af KBU-lægerne have anden del af KBU-forløbet i almen praksis. Disse KBU-læger har ved valget af KBU-stilling på basislaege.dk⁴ valgt en unavngiven tutorpraksis i en bestemt kommune. Cirka 3 måneder inden tiltrædelse i praksis fordeler uddannelseskoordinatoren KBU-lægerne efter de generelle fordelingsprincipper. KBU-lægen vil blive informeret skriftligt, via det hospital man er tilknyttet i KBU-uddannelsen, og forventes at kontakte praksis mhp. at aftale et møde inden start i praksis.

Introduktionsuddannelsen i Almen medicin:

Der opslås årligt 114 introduktionsstillinger i Region Midtjylland, aktuelt fordelt på 64 forløb i distrikt Øst, 26 i distrikt Midt og 24 i distrikt Vest. I fordelingen tilgodeses således hensynet til rekruttering til lægedækningstruede områder, når man sammenholder antallet af introduktionsstillinger med befolkningstætheden i distrikterne, samt antallet af tutorpraksis. Fordelingen af introduktionsstillinger i de tre distrikter besluttet af DRRLV ved godkendelse af en læge faglig indstilling for introduktionsstillinger i Almen medicin.

⁴ Basislaege.dk er den hjemmeside, hvor de uddannelsessøgende læger efter endt kandidatuddannelse påbegynder deres vej mod en speciallægeuddannelse. Der sker ved, at de får tildelt et nummer ud fra en tilfældig fordelingsnøgle, hvorefter lægen kan vælge mellem en række ledige KBU-stillinger. Antallet af ledige KBU-stillinger afhænger af, hvor højt/lavt et nummer den uddannelsessøgende læge har fået

Ved ansøgning om introduktionsuddannelse skal lægerne prioritere, hvilken kommune i regionen, de ønsker ansættelse i, hvorefter et ansættelsesudvalg, bestående af AMU'er, DYNAMU'er⁵ og PKL'er, placerer den uddannelsessøgende læge i en ledig tutorpraksis i en tildelt kommune, med udgangspunkt i de generelle fordelingsprincipper (jf. side 2 og 3).

Fase 1 og 2-ansættelse under hoveduddannelsen i Almen medicin:

Specialet Almen medicin er i Videreuddannelsesregion Nord dimensioneret til 118 årlige hoveduddannelsesforløb ifølge Sundhedsstyrelsens dimensioneringsplan, som gælder i perioden 2018-2020. Af disse 118 opslår Region Midtjylland 76 årlige forløb, mens Region Nordjylland opslår de resterende 42 årlige forløb. Hoveduddannelsesforløbene er placeret i de tre distrikter jf. Lægefaglig indstilling vedrørende hoveduddannelse i Almen medicin, som er godkendt af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse. De 76 forløb i Region Midtjylland er fordelt på følgende måde:

Tabel 2: Oversigt over hoveduddannelsesforløb

Hospitalsenheder	Antal årlige hoveduddannelsesforløb
Distrikt Øst	
Aarhus Universitetshospital	18
Randers Regionshospital	14
Hospitalsenheden Horsens	13
Distrikt Midt	
Hospitalsenhed Midt	15
Distrikt Vest	
Hospitalsenhed Vest	16
Samlet i Region Midtjylland	76

Tutorpraksis for fase 1 og fase 2 er angivet specifikt i stillingsopslaget til hoveduddannelsen. Ansættelserne i praksis fase 1-2 ligger i en af de kommuner, der hører til den hospitalsenhed, hvor hoveduddannelsesforløbet primært er forankret (se tabel 1). Fordelingen inden for distrikterne sker ud fra de generelle fordelingsprincipper (jf. side 2 og 3), af det pågældende distrikts uddannelseskoordinatorer.

Særligt vedr. Fase 3-ansættelse under hoveduddannelsen i Almen medicin:

Aftalen med den pågældende tutorpraksis træffes typisk ½ år forud for tiltrædelsen i fase 3. Den kommende fase 3-uddannelseslæge har mulighed for at vælge mellem 3 uddannelsespraksis udpeget af uddannelseskoordinatoren efter de generelle fordelingsprincipper (jf. side 2 og 3). Praksis ligger i samme distrikt som lægens hoveduddannelsesforløb hører til. Hvis den uddannelsessøgende læge selv har lavet en foreløbig aftale med en tutorpraksis om fase 3-ansættelse, spørges uddannelseskoordinatoren, om aftalen kan godkendes. Uddannelseskoordinatoren anvender de generelle fordelingsprincipper i vurderingen af, hvorvidt en sådan aftale kan godkendes. En praksis kan som udgangspunkt ikke have to fase 3 læger samtidigt, når der ses bort fra få måneders overlap. I store tutorpraksis kan der i perioder dispenseres for ovenstående.

⁵ DYNAMU = Den YNgre Almen Medicinske Uddannelseskoordinator

Finansiering

Region Midtjylland, Koncern HR, Sundhedsuddannelser finansierer og medfinansierer en del af udgiften til aflønning af uddannelsessøgende læger i almen praksis, samt eventuel honorering af tutor i henhold til Tutorlægeaftalen mellem PLO og Regionernes Lønnings- og Takstnævn.

Hvordan finansieringen håndteres i Region Midtjylland, er beskrevet i nedenstående tabel 3.

Tabel 3: Oversigt over finansiering

Stillingstype	Ansættende myndighed	Lønforhold
KBU	Region Midtjylland	Regionen aflønner uddannelseslægen 100 %. Udbetaling af løn under ansættelse i praksis sker fra hospitalet med KBU lægens første ansættelsessted. Tutorpraksis honoreres derudover med ca. 6.000 kr./md.
Introduktionsstilling	Region Midtjylland	Regionen aflønner uddannelseslægen 100 %. Udbetaling af løn sker fra Hospitalsenhed Vest. Ingen honorering til tutorlæge.
Fase 1	Region Midtjylland	Regionen aflønner uddannelseslægen 100 %. Udbetaling af løn sker fra det hospital, hvor den uddannelsessøgende læge skal ansættes umiddelbart efter fase 1-ansættelsen. Ingen honorering til tutorlæge.
Fase 2	Tutorpraksis	Den uddannelsessøgendes læges løn udbetales fra Hospitalsenhed Vest, på vegne af tutorpraksis. Tutorpraksis betaler 32 % af lønnen.
Fase 3	Tutorpraksis	Den uddannelseslægens løn udbetales fra Hospitalsenhed Vest, på vegne af tutorpraksis. Tutorpraksis betaler 39 % af lønnen.

Tabel 3: Oversigt over finansieringen af de uddannelsessøgende læger fra KBU til Fase 3, i specialet Almen medicin

Placering af uddannelsessøgende læger fra andre specialer

Hoveduddannelseslæger i specialerne klinisk genetik, klinisk biokemi, klinisk farmakologi, samfundsmedicin og arbejdsmedicin har mulighed for at tage en seks måneders ansættelse (12 måneder i nogle specialer) i almen praksis, som en del af hoveduddannelsen. Denne ansættelse fastlægges i løbet af de første seks måneder af hoveduddannelsesforløbet, jf. "Vejledning vedr. kliniske ansættelser i hoveduddannelsen for visse små tværgående specialer" vedtaget af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse den 6. marts 2017.

Hvis den uddannelsessøgende læge ønsker ansættelse i almen praksis, kontakter uddannelseslægen Videreuddannelsessekretariatet, der formidler kontakt til den almenmedicinske uddannelseskoordinator i det geografiske område, hvor uddannelseslægen ønsker at gennemføre sin ansættelse. Uddannelseskoordinatoren vurderer, på vegne af Koncern HR, Sundhedsuddannelser, om der kan findes plads til 6 måneders ansættelse i en praksis i det geografiske område, set i relation til placeringen af KBU-læger og uddannelseslæger i speciallægeuddannelsen i Almen medicin.

Under ansættelsen aflønnes den uddannelsessøgende læge som en almenmedicinsk hoveduddannelseslæge ansat i fase 2. Dette betyder at uddannelseslægen aflønnes fra Hospitalsenheden Vest, på det løntrin der er gældende for lægens anciennitet. Herefter opkræves 32 % af lønudgiften fra praksis, på samme måde som under uddannelsen af almenmedicinske fase 2-læger.